



เฉลิมพระเกียรติ โครงการจัดทำสื่อ ๖๐ พรรษา
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน) ระดับก้าวหน้า

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

เศษส่วน และการบวก ลบ คูณ หารเศษส่วน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕-๖



สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี





สารบัญ

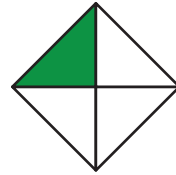
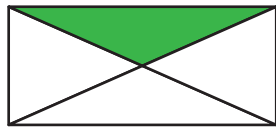
| เรื่อง | หน้า |
|----------------|------|
| แบบฝึกหัด 3.1 | 1 |
| แบบฝึกหัด 3.2 | 2 |
| แบบฝึกหัด 3.3 | 4 |
| แบบฝึกหัด 3.4 | 6 |
| แบบฝึกหัด 3.5 | 13 |
| แบบฝึกหัด 3.6 | 16 |
| แบบฝึกหัด 3.7 | 19 |
| แบบฝึกหัด 3.8 | 21 |
| แบบฝึกหัด 3.9 | 23 |
| แบบฝึกหัด 3.10 | 25 |





แบบฝึกหัด 3.1

1



จากรูป 1) ส่วนที่แรเงาเขียนแทนด้วย $\frac{2}{8}$ ใช่หรือไม่

จากรูป 2) ส่วนที่แรเงาเขียนแทนด้วย $\frac{1}{4}$ ใช่หรือไม่

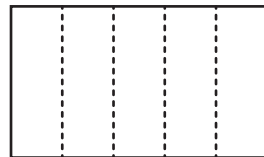
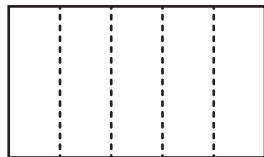
.....

.....

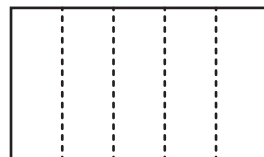
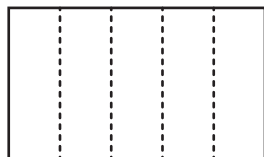
.....

2) กำหนดรูปสี่เหลี่ยมมุมฉาก 2 รูป ที่มีขนาดเท่ากัน ระบายสีภาพตามจำนวนที่กำหนดให้

1) $\frac{7}{5}$



2) $1\frac{2}{5}$



3) $\frac{7}{5}$ เท่ากับ $1\frac{2}{5}$ หรือไม่เพราะเหตุใด

.....

.....

.....



แบบฝึกหัด 3.2

๑ เขียนเศษส่วนแท้ที่มากกว่า $\frac{1}{2}$ มา 5 จำนวน

ตอบ

๒ เขียนเศษส่วนแท้ที่น้อยกว่า $\frac{1}{3}$ มา 5 จำนวน

ตอบ

๓ เขียนจำนวนคละในรูปเศษเกิน

1) $2\frac{3}{5} = \dots\dots\dots$

2) $4\frac{1}{7} = \dots\dots\dots$

3) $3\frac{5}{9} = \dots\dots\dots$

4) $5\frac{2}{11} = \dots\dots\dots$

5) $10\frac{3}{10} = \dots\dots\dots$

6) $11\frac{7}{12} = \dots\dots\dots$

7) $3\frac{7}{8} = \dots\dots\dots$

8) $7\frac{1}{11} = \dots\dots\dots$

9) $5\frac{6}{11} = \dots\dots\dots$

10) $9\frac{5}{12} = \dots\dots\dots$



4 เขียนเศษเกินในรูปจำนวนคละ

| | | | |
|-----|------------------|---|-------|
| 1) | $\frac{15}{4}$ | = | |
| 2) | $\frac{20}{7}$ | = | |
| 3) | $\frac{62}{5}$ | = | |
| 4) | $\frac{30}{8}$ | = | |
| 5) | $\frac{45}{7}$ | = | |
| 6) | $\frac{125}{12}$ | = | |
| 7) | $\frac{53}{9}$ | = | |
| 8) | $\frac{67}{5}$ | = | |
| 9) | $\frac{113}{11}$ | = | |
| 10) | $\frac{151}{15}$ | = | |



แบบฝึกหัด 3.3

1) เติมเครื่องหมาย $>$ หรือ $<$ ใน \square ให้ถูกต้อง

1) $\frac{3}{4} \square \frac{4}{3}$

2) $\frac{6}{18} \square \frac{7}{19}$

3) $\frac{32}{35} \square \frac{8}{49}$

4) $\frac{13}{15} \square \frac{40}{45}$

5) $\frac{9}{90} \square \frac{10}{160}$

6) $\frac{44}{120} \square \frac{5}{24}$

7) $\frac{18}{34} \square \frac{13}{51}$

8) $\frac{101}{100} \square \frac{111}{110}$

2) เรียงลำดับเศษส่วนต่อไปนี้จากน้อยไปมาก

1) $\frac{5}{6} \quad \frac{3}{8} \quad \frac{7}{12}$

ตอบ

2) $\frac{7}{10} \quad \frac{3}{5} \quad \frac{11}{15} \quad \frac{5}{6}$

ตอบ

3) $\frac{5}{9} \quad \frac{8}{12} \quad \frac{10}{18} \quad \frac{3}{4} \quad \frac{1}{3}$

ตอบ



3 เรียงลำดับเศษส่วนต่อไปนี้จากมากไปน้อย

1) $\frac{3}{5}$ $\frac{7}{10}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{4}{15}$

ตอบ

2) $\frac{11}{12}$ $\frac{5}{8}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{5}{6}$

ตอบ

3) $\frac{7}{8}$ $\frac{3}{5}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{3}{4}$

ตอบ





แบบฝึกหัด 3.4

1 แสดงวิธีทำ

1) $\frac{2}{3} + \frac{5}{27} = \square$

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

.....

ตอบ

.....

2) $\frac{4}{7} + \frac{8}{9} = \square$

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

.....

ตอบ

.....



หน่วยที่ ๒ เศษส่วน และการบวก ลบ คูณ หารเศษส่วน

☆☆☆
☆☆☆

ผ. ๓.๔ / ผ.๔

3) $\frac{8}{9} - \frac{2}{15} = \square$

วิธีทำ

.....
.....
.....
.....
.....

ตอบ

.....

4) $\frac{7}{10} + \frac{5}{9} = \square$

วิธีทำ

.....
.....
.....
.....
.....

ตอบ

.....



หน่วยที่ ๒ เศษส่วน และการบวก ลบ คูณ หารเศษส่วน



ผ. ๓.๔ / ผ.๔

5) $\frac{9}{10} - \frac{8}{15} = \square$

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

.....

ตอบ

.....

6) $\frac{7}{8} + \frac{5}{6} = \square$

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

.....

ตอบ

.....



7) $(\frac{5}{6} + \frac{2}{7}) - \frac{5}{21} = \square$

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

.....

ตอบ

.....

8) $(\frac{13}{15} - \frac{3}{10}) + \frac{11}{25} = \square$

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอบ

.....



9) $1\frac{5}{7} + 4\frac{2}{3} = \square$

วิธีทำ

.....
.....
.....
.....
.....

ตอบ

.....

10) $8\frac{4}{5} - 5\frac{1}{3} = \square$

วิธีทำ

.....
.....
.....
.....
.....

ตอบ

.....



11) $\frac{1}{2} + (3\frac{1}{4} - 2\frac{1}{3}) = \square$

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอบ

.....

12) $3\frac{1}{6} - (1\frac{1}{2} + 1\frac{3}{5}) = \square$

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอบ

.....



② เติมจำนวนใน



$$1) \quad 1\frac{4}{7} - \frac{8}{9} = \text{Jar}$$

$$2) \quad 2\frac{15}{20} - \frac{4}{6} = \text{Jar}$$

$$3) \quad \left(\frac{4}{5} + \frac{9}{10}\right) - 1\frac{1}{15} = \text{Jar}$$

$$4) \quad \frac{13}{16} + \text{Jar} = \frac{11}{12}$$

$$5) \quad \text{Jar} - \frac{3}{8} = 1\frac{1}{40}$$



แบบฝึกหัด 3.5

วิเคราะห์โจทย์ปัญหาและหาคำตอบ

- 1) ในแต่ละมือแม่หุงข้าวโดยใช้ข้าวหอมมะลิ $1\frac{2}{3}$ ถ้วยตวง ข้าวซ้อมมือ $\frac{4}{5}$ ถ้วยตวง ในหนึ่งมือแม่ใช้ข้าวทั้งหมดกี่ถ้วยตวง

1) โจทย์ถามอะไร

2) โจทย์กำหนดอะไรให้บ้าง

.....
.....

3) หาคำตอบได้อย่างไร เพราะเหตุใด

.....
.....
.....

4) ได้คำตอบเท่าใด

.....
.....

5) สรุปคำตอบได้อย่างไร

.....
.....

การวิเคราะห์โจทย์ปัญหา และหาคำตอบอยู่ในดุลพินิจของผู้สอน



๒) แม่ซื้อผักกาดขาว $1\frac{2}{5}$ กิโลกรัม กะหล่ำปลี $2\frac{7}{10}$ กิโลกรัม
แม่ซื้อผักทั้งหมดกี่กิโลกรัม

1) โจทย์ถามอะไร

2) โจทย์กำหนดอะไรให้บ้าง

.....
.....

3) หาคำตอบได้อย่างไร เพราะเหตุใด

.....
.....
.....

4) ได้คำตอบเท่าใด

.....
.....

5) สรุปคำตอบได้อย่างไร

.....
.....

การวิเคราะห์โจทย์ปัญหา และหาคำตอบอยู่ในดุลพินิจของผู้สอน



๓) จี้อ่านหนังสือจบเล่ม ใช้เวลา 3 วันรวมทั้งหมด $10\frac{4}{15}$ ชั่วโมง สองวันแรกใช้เวลาอ่าน $6\frac{1}{3}$ ชั่วโมง วันสุดท้ายใช้เวลาอ่านเท่าไร

1) โจทย์ถามอะไร

2) โจทย์กำหนดอะไรให้บ้าง

3) หาคำตอบได้อย่างไร เพราะเหตุใด

4) ได้คำตอบเท่าใด

5) สรุปคำตอบได้อย่างไร

การวิเคราะห์โจทย์ปัญหา และหาคำตอบอยู่ในดุลพินิจของผู้สอน



แบบฝึกหัด 3.6

- 1 วันแรกฉันอ่านหนังสือได้ $\frac{1}{6}$ ของเล่ม วันที่สองอ่านได้ $\frac{4}{9}$ ของเล่ม รวมสองวันฉันอ่านหนังสือคิดเป็นเศษส่วนเท่าใดของเล่ม

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอบ

.....





- ๒) กล่องพัสดุก่อนที่สองหนักน้อยกว่ากล่องแรก $\frac{3}{5}$ กิโลกรัม ถ้ากล่องพัสดุก่อนแรกหนัก $4\frac{1}{2}$ กิโลกรัม กล่องพัสดุก่อนที่สองหนักกี่กิโลกรัม

วิธีทำ

Blank writing area with horizontal lines for the solution.

ตอบ





- ๓ ร้านค้าแห่งหนึ่งมีแป้งสาลีอยู่จำนวนหนึ่ง วันอังคารขายแป้งได้มากกว่าวันจันทร์ $\frac{5}{6}$ กิโลกรัม วันพุธขายแป้งได้มากกว่าวันอังคาร $1\frac{1}{3}$ กิโลกรัม วันพุธขายได้มากกว่าวันจันทร์กี่กิโลกรัม

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอบ

.....





แบบฝึกหัด 3.7

1 แสดงวิธีทำและตอบเป็นรูปอย่างง่าย

1) $8\frac{1}{4} \times 120 = \dots\dots\dots$
 $= \dots\dots\dots$
 $= \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$
ตอบ $\dots\dots\dots$

2) $\frac{14}{27} \times 1\frac{2}{7} = \dots\dots\dots$
 $= \dots\dots\dots$
 $= \dots\dots\dots$
ตอบ $\dots\dots\dots$

3) $1\frac{7}{25} \times 1\frac{45}{72} = \dots\dots\dots$
 $= \dots\dots\dots$
 $= \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$
ตอบ $\dots\dots\dots$

4) $\frac{21}{65} \times \frac{15}{63} \times \frac{13}{4} = \dots\dots\dots$
 $= \dots\dots\dots$
 $= \dots\dots\dots$
ตอบ $\dots\dots\dots$



5)

$$2\frac{13}{25} \times \frac{45}{63} \times \frac{10}{18} = \text{.....}$$

$$= \text{.....}$$

$$= \text{.....}$$

ตอบ

๒ เติมเครื่องหมาย $>$, $<$ หรือ $=$ ใน

1) $\frac{8}{15} \times 2\frac{1}{4}$ $\frac{8}{15} \times \frac{5}{4}$

2) $1\frac{1}{5} \times 1\frac{1}{5}$ $\frac{5}{6} \times \frac{10}{9}$

3) $6\frac{2}{9} \times \frac{6}{7}$ $2\frac{6}{9} \times \frac{6}{7}$

4) $10 \times \frac{3}{5}$ $\frac{5}{3} \times 10$

5) $1\frac{2}{7} \times \frac{14}{27}$ $\frac{12}{7} \times \frac{14}{7}$

6) $\frac{3}{4} \times 1\frac{7}{25} \times 1\frac{10}{18}$ $\frac{2}{4} \times 1\frac{8}{25} \times \frac{11}{9}$

7) $\frac{21}{25} \times \frac{15}{63} \times \frac{25}{8}$ $\frac{2}{13} \times \frac{5}{21} \times \frac{13}{18}$

8) $1\frac{26}{28} \times \frac{17}{27} \times \frac{56}{19}$ $\frac{17}{27} \times \frac{112}{38} \times 1\frac{13}{14}$

โจทย์นี้
หาคำตอบได้โดยไม่ต้อง
คิดคำนวณ



แบบฝึกหัด 3.8

1) เติมคำตอบใน ให้ถูกต้อง

- 1) ส่วนกลับของ $\frac{1}{13}$ คือ
- 2) ส่วนกลับของ $\frac{5}{44}$ คือ
- 3) ส่วนกลับของ $\frac{82}{79}$ คือ
- 4) ส่วนกลับของ $10\frac{7}{28}$ คือ
- 5) ส่วนกลับของ 326 คือ

2) หาคำตอบในรูปอย่างง่าย

1) $10\frac{6}{11} \div 1\frac{3}{11} = \dots\dots\dots$
 $= \dots\dots\dots$
 $= \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$
 ตอบ $\dots\dots\dots$

2) $8\frac{4}{6} \div 3\frac{1}{7} = \dots\dots\dots$
 $= \dots\dots\dots$
 $= \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$
 ตอบ $\dots\dots\dots$



3)

$$13\frac{1}{2} \div 3\frac{2}{3} = \text{.....}$$

$$= \text{.....}$$

$$= \text{.....} = \text{.....}$$

ตอบ

4)

$$6\frac{8}{12} \div 8\frac{6}{11} = \text{.....}$$

$$= \text{.....}$$

$$= \text{.....} = \text{.....}$$

ตอบ

5)

$$2\frac{3}{7} \div 2\frac{6}{12} = \text{.....}$$

$$= \text{.....}$$

$$= \text{.....} = \text{.....}$$

ตอบ



แบบฝึกหัด 3.9

แสดงวิธีทำ

- 1 สุดา มีผ้าผืนหนึ่งยาว $3\frac{3}{5}$ เมตร นำไปตัดเสื้อเด็กขนาดเท่าๆกันได้ 4 ตัวพอดี เสื้อแต่ละตัวใช้ผ้ายาวเท่าใด

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

.....

ตอบ

.....

- 2 ถังใบหนึ่งจุได้ $3\frac{3}{5}$ ลิตร ถ้ามีนมสดอยู่ $\frac{5}{9}$ ของถัง มีนมสดอยู่กี่ลิตร

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

.....

ตอบ

.....



- 3 แม่ค้าแบ่งน้ำตาลทรายขายถุงละ $1\frac{1}{4}$ กิโลกรัม ถ้ามีน้ำตาลทรายอยู่ $101\frac{1}{4}$ กิโลกรัม แม่ค้าแบ่งน้ำตาลทรายได้กี่ถุง

วิธีทำ

ตอบ

- 4 มีน้ำมันอยู่ $12\frac{1}{4}$ ลิตร แบ่งใส่ขวดขนาด $1\frac{3}{4}$ ลิตร จะได้น้ำมันกี่ขวด

วิธีทำ

ตอบ



2 วิเคราะห์โจทย์ปัญหา

ชาวสวนต้องการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ 25 กิโลกรัม มีส่วนผสมต่าง ๆ คือ มูลสัตว์ $8\frac{1}{7}$ กิโลกรัม เศษใบไม้ $12\frac{7}{10}$ กิโลกรัม แกลบดินและรำละเอียด $\frac{1}{7}$ กิโลกรัม ที่เหลือเป็นกากน้ำตาล จะต้องเตรียมกากน้ำตาลทั้งหมดกี่กิโลกรัม

- 1) โจทย์ถามอะไร
- 2) โจทย์กำหนดอะไรให้บ้าง
- 3) หาคำตอบได้อย่างไร เพราะเหตุใด
- 4) ได้คำตอบเท่าใด
- 5) สรุปคำตอบได้อย่างไร



- ๓ ปริดาใช้จ่ายเงินเป็นค่าอาหาร $\frac{2}{5}$ ของเงินเดือน และเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทาง $\frac{2}{10}$ ของเงินเดือน ที่เหลือฝากธนาคาร 2,800 บาท ปริดาได้รับเงินเดือนเท่าไร

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอบ



- 4 ฟาร์มแห่งหนึ่งมีพื้นที่ทั้งหมด 2,800 ไร่ เป็นพื้นที่เพาะปลูก $\frac{1}{7}$ ของพื้นที่ทั้งหมด และเป็นพื้นที่เลี้ยงสัตว์ $\frac{5}{6}$ ของพื้นที่ที่เหลือจากการเพาะปลูก เป็นพื้นที่เลี้ยงสัตว์กี่ไร่

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอบ

.....



เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
โครงการจัดทำสื่อ ๖๐ พรรษา



เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
โครงการจัดทำสื่อ ๖๐ พรรษา

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน)

ระดับก้าวหน้า

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

เศษส่วน และการบวก ลบ คูณ หารเศษส่วน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕-๖

ชื่อ - นามสกุล..... เลขที่.....

โรงเรียน.....

สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี